PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · HISTORIA · KLASA 8

Dział 1. Wybuch II wojny światowej

1 i 17 września 1939, kampania wrześniowa, okupacja niemiecka i sowiecka, zbrodnie okupantów (Palmiry, Katyń), rzeź wołyńska, rząd RP na uchodźstwie i armia Andersa. Sześć kart pracy: karta z najważniejszymi wiadomościami i przykładami, trzy karty ćwiczeń (w tym praca ze źródłem), dwa równoległe sprawdziany (grupy A i B) oraz pełny klucz odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Wybuch II wojny światowej** 1 i 17 września 1939, kampania wrześniowa, okupacja niemiecka i sowiecka, zbrodnie okupantów (Palmiry, Katyń), rzeź wołyńska, rząd RP na uchodźstwie i armia Andersa	9 zad. 35 pkt
2	**Wrzesień 1939 – ćwiczenia** Daty, miejsca, pakt	4 zad. 13 pkt
3	**Okupacja – utrwalenie** Przyczyny klęski, polityka okupantów, rzeź wołyńska	5 zad. 15 pkt
4	**Pracuję ze źródłem – komunikat i mapa** Komunikat, mapa kampanii wrześniowej	4 zad. 16 pkt
5	**Sprawdzian: wrzesień 1939 i okupacja – grupa A** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt
6	**Sprawdzian: wrzesień 1939 i okupacja – grupa B** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 8 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Wybuch II wojny światowej

1 i 17 września 1939, kampania wrześniowa, okupacja niemiecka i sowiecka, zbrodnie okupantów (Palmiry, Katyń), rzeź wołyńska, rząd RP na uchodźstwie i armia Andersa

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 35 pkt

Przypomnij sobie

- **Położenie Polski w 1939 roku**: Niemcy żądały przyłączenia Wolnego Miasta Gdańska do Rzeszy i eksterytorialnej autostrady przez Pomorze – Polska odmówiła. Wielka Brytania i Francja obiecały Polsce pomoc (gwarancje brytyjskie z marca 1939 r., sojusz polsko-brytyjski z 25 sierpnia 1939 r.). **23 sierpnia 1939** Hitler i Stalin zawarli przez swoich ministrów **pakt Ribbentrop–Mołotow**; jego tajna część dzieliła między oba państwa Europę Środkowo-Wschodnią, a w niej Polskę.
- **1 września 1939** Niemcy zaatakowały Polskę bez wypowiedzenia wojny. Wojna zaczęła się m.in. od ostrzału **Westerplatte**, bombardowania **Wielunia** i walk o Pocztę Polską w Gdańsku.
- **17 września 1939** do Polski wkroczyła od wschodu **Armia Czerwona** – Stalin realizował w ten sposób tajne ustalenia **paktu Ribbentrop–Mołotow**. Polska walczyła więc z dwoma najeźdźcami naraz.
- **Etapy kampanii wrześniowej**: bitwy graniczne i odwrót w głąb kraju (do ok. 10 września), **bitwa nad Bzurą** – największa bitwa kampanii (9–22 września), obrona Warszawy (do **28 września**), Lwowa, Modlina i Helu, ostatnia bitwa pod **Kockiem** (do 6 października). 3 września Wielka Brytania i Francja wypowiedziały Niemcom wojnę, ale nie podjęły poważnej ofensywy.
- **Bohaterstwo żołnierzy i cywilów**: załoga Westerplatte broniła się 7 dni; pocztowcy bronili Poczty Polskiej w Gdańsku; oddział kpt. **Władysława Raginisa** bronił się pod **Wizną**; prezydent Warszawy **Stefan Starzyński** kierował obroną cywilną stolicy, a mieszkańcy kopali rowy, gasili pożary i opiekowali się rannymi. Sprawdź, jakie walki toczyły się we wrześniu 1939 roku w twoim regionie.
- Mimo bohaterskiej obrony kampania wrześniowa zakończyła się klęską. Rząd przedostał się za granicę i działał na uchodźstwie.
- Ziemie polskie podzielono: część wcielono do Rzeszy, z centralnej utworzono **Generalne Gubernatorstwo**, wschodnie zajął ZSRR.
- **Okupacja niemiecka**: terror, łapanki, egzekucje, wywózki na roboty, zamykanie szkół średnich i wyższych, niszczenie kultury polskiej (m.in. **Intelligenzaktion** – mordowanie inteligencji).
- **Okupacja sowiecka**: masowe **deportacje** na Syberię i do Kazachstanu, aresztowania. Wiosną 1940 roku NKWD zamordowało blisko 22 tysiące polskich oficerów i urzędników – to **zbrodnia katyńska**.
- Zbrodnie niemieckie na Polakach: masowe egzekucje w **Palmirach** pod Warszawą (1939–1941), zamordowanie **profesorów lwowskich** (lipiec 1941), wysiedlenia i pacyfikacje na **Zamojszczyźnie** (1942–1943), wywózki dzieci na zniemczenie.
- **Rzeź wołyńska** (1943–1945): ukraińscy nacjonaliści z Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) chcieli zbudować państwo ukraińskie bez Polaków i dążyli do „oczyszczenia" z nich Wołynia i Małopolski Wschodniej (Galicji Wschodniej). Wymordowali – według szacunków IPN – od 80 do 120 tysięcy Polaków. W 2016 roku Sejm RP uznał tę zbrodnię za **ludobójstwo**. Szczyt zbrodni przypadł na **11 lipca 1943 roku** (tzw. krwawa niedziela). Polska samoobrona i oddziały AK podjęły działania odwetowe; zginęło w nich kilka tysięcy Ukraińców, także cywilów. Zbrodnia do dziś jest trudnym tematem w stosunkach polsko-ukraińskich.
- **Rząd RP na uchodźstwie** powstał zgodnie z konstytucją: prezydentem został **Władysław Raczkiewicz**. Rząd działał najpierw we Francji, a od 1940 roku w **Londynie**. Premierem i Naczelnym Wodzem był gen. **Władysław Sikorski** (zginął w katastrofie lotniczej w Gibraltarze w 1943 roku). Po

Wrzesień 1939 – ćwiczenia

Daty, miejsca, pakt

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 13 pkt

Pamiętaj: jeśli czegoś nie pamiętasz, wróć do ramki „Przypomnij sobie” na karcie 1.

zdjęcie, IX 1939

1 Uzupełnij daty. ___ / 4 pkt

1. atak Niemiec na Polskę: _____
2. agresja ZSRR na Polskę: _____
3. kapitulacja Warszawy: _____
4. podpisanie paktu Ribbentrop–Mołotow: _____

2 Połącz miejsce z wydarzeniem. ___ / 4 pkt

1. Westerplatte	a) największa bitwa kampanii wrześniowej
2. Wizna	b) zbrodnia NKWD na polskich oficerach w 1940 r.
3. Katyń	c) obrona składnicy wojskowej w Gdańsku przez 7 dni
4. bitwa nad Bzurą	d) obrona „polskich Termopil” przez oddział kpt. Raginisa

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Wielka Brytania i Francja wypowiedziały wojnę Niemcom 3 września 1939 r.	P	F
2. ZSRR wkroczył do Polski jako sojusznik Polaków.	P	F
3. Pakt Ribbentrop–Mołotow zawierał tajny protokół o podziale Europy Wschodniej.	P	F
4. Ziemie polskie zostały podzielone między Niemcy i ZSRR.	P	F

4 Która bitwa z 1939 roku była ostatnią bitwą regularnych wojsk polskich w kampanii wrześniowej? ___ / 1 pkt

A. pod Kockiem **B.** pod Wizną

C. pod Mokrą **D.** nad Bzurą

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: wrzesień 1939 i okupacja – grupa A

KARTA 5/6

30 minut · 20 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 20 pkt

1 Uzupełnij. ___ / 3 pkt

1. Data agresji ZSRR na Polskę: _____
2. Liczba dni obrony Westerplatte: _____
3. Prezydent Warszawy, który we wrześniu 1939 roku kierował obroną cywilną stolicy: _____

2 Połącz pojęcie z wyjaśnieniem. ___ / 4 pkt

1. Generalne Gubernatorstwo	a) niemiecka akcja mordowania polskiej inteligencji
2. Intelligenzaktion	b) przymusowe wywózki ludności w głąb ZSRR
3. deportacje	c) umowa, która pozwoliła utworzyć polską armię w ZSRR
4. układ Sikorski–Majski	d) część ziem polskich pod okupacją niemiecką niewcielona do Rzeszy

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Zbrodni katyńskiej dokonało NKWD.	P	F
2. Rząd RP na uchodźstwie działał od 1940 roku w Londynie.	P	F
3. W Palmirach Niemcy rozstrzeliwali Polaków.	P	F
4. Rzeź wołyńska była dziełem Wehrmachtu.	P	F

4 Przyporządkuj wydarzeniom daty zaznaczone na osi czasu. ___ / 3 pkt

Okupacja

1. zamordowanie profesorów lwowskich – _____
2. zbrodnia katyńska – _____
3. szczyt rzezi wołyńskiej – _____

Podgląd • Pierwsza Ławka

5 **Przeczytaj fragment i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Rozkaz dowódcy

Dowódca odcinka przypomniał żołnierzom, że pozycji nie wolno opuścić bez rozkazu i trzeba się bronić do ostatniego naboju. Kpt. Władysław Raginis złożył przysięgę, że nie odda żywy powierzonego mu odcinka.

Tekst własny na podstawie opisów obrony odcinka pod Wizną (wrzesień 1939)

5.1 **Jak nazywano obronę pod Wizną?** ___ / 1 pkt

A. „cudem nad Wisłą”
B. „potopem”
C. „polskimi Termopilami”
D. „Czarnym Czwartkiem”

5.2 **Wyjaśnij, dlaczego obrona Wizny jest przykładem bohaterstwa polskich żołnierzy we wrześniu 1939 roku.** ___ / 2 pkt

6 **Porównaj politykę okupanta niemieckiego i sowieckiego wobec Polaków. Podaj jedno podobieństwo i jedną różnicę.** ___ / 3 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Wybuch II wojny światowej – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 8

Podgląd pokazał 5 z 16 stron. Pełna wersja: 16 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Wybuch II wojny światowej – 9 zadań, 35 pkt
- Karta 2: Wrzesień 1939 – ćwiczenia – 4 zadania, 13 pkt
- Karta 3: Okupacja – utrwalenie – 5 zadań, 15 pkt
- Karta 4: Pracuję ze źródłem – komunikat i mapa – 4 zadania, 16 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: wrzesień 1939 i okupacja – grupa A – 6 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: wrzesień 1939 i okupacja – grupa B – 6 zadań, 20 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/historia-klasa-8-dzial-01-wybuch-ii-wojny-swiatowej-zestaw